

Gospodinja Rězka.

Iváňka, čakaj málo;
Kaj támkaj délaš ti?
Neródna žlico ližeš,
To snážen pôsel nij!

Moj Lóvrenček, tvoj brátec,
Drugačen je dečák;
On smétano si meša,
Kot kákšen stár možák.

Nikóli ne pritákue
Pokrite se jedí,
Nj slad . . . Zeló me róka
Od délanja boli.

Zatórej si zaslúžil
Tropinj maslénih je,
Da ž njimi okoristi
Na prágu drévi se.

Rudéčka, dober večer!
Kaj v mé rogé molíš?
Napasla si se v lázu,
A zdaj si v hlev želiš.

Ne klóči jezna, kokla!
Na grédi spat pojdi;
Nad piščeta preljúba
Perúti razgeni!

Kaj meni preubógej
Skrbí se nakopá,
Če matere nij dráge,
Očeta nij domá!

Oh, védela bi rada,
Kakó bi šle stvari,
Da Rězka jaz bi módra
Ne bila njiju hči?

Lujina Pesjakova.

Denès je opravila.
Da kam z glavó ne vém;
Pol urice počíti
Ne môrem i ne smém.

V metilnici zdaj métem;
To delo nij lehkó —
A présno maslo hòčem
Da se stvorí lepó.

Na grobu.

Dete.

„Zakaj, o mati moja mila,
Solzi se žalno vam okó?
Zakaj solzica vam kanila
Na trdo, hladno je zemljó?

Ne zakrivajte, ljuba mati,
Kaj rahlo srce vam teží;
Nehájte vendar žalovati,
Ker tuga vaša me bolí.“

Mati.

„O milo, drago dete moje,
Ti ljubček mojega sreč!
Veselo je življenje tvoje,
Bridkosti hudih ne pozná.

Nesreča tebi nij nobena
Mirú kalila mladih let;
Ne umeš besedi poména:
Da solz dolina ves je svet.

Nij znano ti še, roža mlada,
Kakó se zove ta-le kraj;
Veselje tvoje je livada,
Cvetoči travniki in gaj.

Ko zrem v obličje tvoje jasno,
Ki radostno se mi smehljá;
Ko gledam tebe, dete krasno,
Zbudi bolést se maternjá.

Pogláj leseni križec mali,
Pod njim ti spava bratec tvoj;
V srcé nocój me hudo žali
Njegovih dni premajhni broj.

Skalljalo dete je veselo,
Cvetic dajal mu cvétni vrt; —
V pomládi rajskej ko cvetelo,
Odžela ga je bela smrt.

Zastónj pošiljam med mrličé
Otroku mati klic solzán; —
Ko angelj k sodbi vse pokličé,
Me ž njim bo združil sodnji dan. —

O bodi pridno, zlato dete,
Ti biser si jedini moj; —
Na nebu zvezdice pripete
Oznanjajo naj dom ti tvoj.“ —

Franjo Krek.

V vartsvo izročeno blagó.

Oče Primož je bil pobožen, užé priletan kmet. Imel je zeló bogaboječo ženo in dva sinova, ki sta bila njegovo največje veselje in podpora v sivej starosti. Necega dné odpotuje v daljni kraj, da obiše svoje soródnike. V tem, da ga nij bilo domá, razsajala je v njegovem kraju zeló huda kužna bolezen. Obá njegova sinova, čvrsta in zdrava, umna in bogaboječa, izbolela sta na tej bolezni in naglo umrla istega dne, ko se oče domóv povrne. Mati dene obá mrliča v stransko sobo in ju pogrne z belo odejo. Zvečer pride stari Primož domóv. „Kje sta sinova?“ bilo je njegovo prvo vprašanje, ko prijazno pozdravi svojo dobro ženo. „Ali sta iz dóma? Pokličí ju, da ju pozdravim in blagoslovim!“ — „Nijsta daleč iz hiše,“ odgovori žena in mu prinese večerjo na mizo. Primož je bil nocój dobre volje; ves čas je pripovedoval ženi, kako dobro je bil sprejet od svojih soródnikov, katerih užé dalj časa nij bil obiskal. Ko se po večerji v gorečej molitvi zahvali dobremu Bogu za vse, kar mu je dal uživati čez dan, stopi žena k njemu, rekoč: „ljubi moj Primož! dovoli mi, da te nekaj vprašam.“ — „To smeš, kadar koli se ti poljubi,“ odgovori mož. — „Glej,“ nadaljuje žena, „pred nekaj dnevi mi je izročil imeniten gospod najdražje blagó v varstvo in zdaj hoče imeti to blagó zopet nazaj. Kaj praviš, ali mu ga dam?“ — „I preljuba žena, ne umejem te, kako govoriš danes. Ali ne veš, da to nij naša svojina, kar nam kdo izročí v varstvo, ter je treba lastniku izročeno blagó nazaj dati, kadar ga zahteva?“ — „To dobro vem, dragi moj Primož, a hotela sem vendar še poprej tebe vprašati o tem.“ To rekši, prime moža za roko, pelje ga v stransko sobo in odgrne mrliča. — „O Bog!“ zavpije oče ves iz sebe, „to sta moja dobra sinova — — moje jedíno veselje in tolažba na stare dni! Z veliko skrbjo in težavo sem ju na noge spravil in njíju odgoja mi je bila vedno prva skrb. In sinova sta mi bila tudi hvaležna; povračevala sta mi moj trud z zvestobo in ljubeznijo.“ — Mati zagrne svoj obraz v zastor in joka. Naposled prime moža za roko, prijazno govoréc: „ljubi Primož, ali nijsi ravno poprej rekel, da v varstvo izročeno blagó je treba lastniku vrniti, kadar ga zahteva od nas? Glej, Gospod je dal, Gospod je vzel, kakor se je Gospodu dopadlo, tako se je zgodilo. Imé Gospodovo bodi češčeno!“ — — „Ime Gospodovo bodi češčeno!“ pritrdi stari Primož ter objame plakajočo ženo, žalostno mater umrlih otrok.